

prima instanță: Judecătoria Edineț
judecător: C. Prisacari
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
judecători: S. Procopciuc, E. Grumeza, A. Garbuz

ÎNCHEIERE

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Rusnac Oxana, prin intermediul avocatului Sîrbu Ion,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bivol Emilia împotriva lui Rusnac Oxana, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 07 noiembrie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Bivol Emilia, și a fost casată integral hotărârea Judecătoria Edineț din 10 noiembrie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Bivol Emilia împotriva lui Rusnac Oxana, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La 11 august 2016, Bivol Emilia, prin intermediul avocatului Dumeanu Radu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Rusnac Oxana, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta Bivol Emilia, a invocat că i-a dat cu împrumut lui Rusnac Oxana, suma de 40 000 lei, fapt confirmat prin recipisa din data de 01 ianuarie 2015. La fel, a indicat că conform recipisei menționate, datoria urma a fi restituită de Rusnac Oxana, la data de 31 mai 2015, iar în cazul neexecutării obligației de restituire a datoriei, se va încasa o dobândă de 10 %, pentru fiecare lună de întârziere.

Astfel, reclamanta Bivol Emilia a menționat că, pârâta Rusnac Oxana nu a restituit datoria pînă la data de 31 mai 2015, termenul indicat în recipisa din 01 ianuarie 2015, iar la dat de 09 august 2016, pârâta Rusnac Oxana, se afla în întârziere de plată a sumei de 40 000 lei, pe o perioadă de 466 zile.

Prin urmare, reclamanta Bivol Emilia a solicitat încasarea din contul lui Rusnac Oxana în beneficiul său, suma de 40 000 lei, cu titlu de datorie, suma de 10 447, 67 lei, cu titlu de dobândă de întârziere și suma de 6594 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin hotărârea Judecătoreiei Edineț din 10 noiembrie 2016, a fost respinsă integral cererea de chemare în judecată depusă de Bivol Emilia împotriva lui Rusnac Oxana cu privire la încasarea datoriei în mărime de 40 000 lei, dobânzii de întârziere în mărime de 10 447, 67 lei și cheltuielilor de judecată în mărime de 6594 lei, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 07 noiembrie 2017, a fost admis apelul declarat de Bivol Emilia, a fost casată integral hotărârea Judecătoreiei Edineț din 10 noiembrie 2016 și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Bivol Emilia împotriva lui Rusnac Oxana, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

A fost încasat de la Rusnac Oxana în beneficiul lui Bivil Emilia, suma de 40000 lei cu titlu de datorie, 10 447 lei, dobânda de întârziere și 7 649 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că prima instanță a respins cererea de chemare în judecată depusă de reclamanta Bivol Emilia, întrucât a considerat că recipisa din 01 ianuarie 2015, nefiind semnată de către pârâta Rusnac Oxana, aceasta nu poate fi apreciată, drept act juridic valabil.

Astfel, instanța de apel a indicat că conform raportului de expertiză judiciară nr. 567 din 14 septembrie 2017, întocmit de Centrul National de Expertize Judiciare, s-a constatat că textul scris de mână, în recipisa din 01 ianuarie 2015, care începe cu "Eu Rusnac Oxana am împrumutat..." și se termină cu "...dom. or. Cupcini str. Victoriei 22", a fost executat de către Rusnac Oxana. În sensul dat, prin raportul de expertiză grafoscopică, se confirmă că recipisa este scrisă personal de intimata Rusnac Oxana, respectiv, dânsa este obligată să respecte obligațiunile asumate.

La fel, instanța de apel a reținut faptul că neaplicarea semnăturii de Rusnac Oxana, în recipisa din 01 ianuarie 2015, nu constituie temei, de a considera actul juridic nevalabil, or consimțământul intimatei, s-a manifestat prin însăși scrierea personală a textului recipisei.

De asemenea, instanța de apel a reținut că intimata Rusnac Oxana, fiind legal citată, nu s-a prezentat în ședința de judecată, nu a depus referință la cererea de apel declarată de către apelanta Bivol Emilia, iar, în instanța de fond, Rusnac

Oxana a declarat că procura flori de la Bivol Emilia și nu ține minte, dacă a scris o astfel de recipisă, deoarece la acel moment primea un tratament medical (f.d.54).

La 27 februarie 2018, Rusnac Oxana, prin intermediul avocatului Sîrbu Ion, a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 07 noiembrie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 07 noiembrie 2017, cu trimiterea pricinii la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs, recurenta Rusnac Oxana a invocat că, nu este de acord, cu decizia instanței de apel și o consideră una ilegală, abuzivă și neîntemeiată.

Recurenta a indicat că, pricina civilă a fost examinată la Curtea de Apel Bălți, în lipsa sa, fără a fi legal citată, întrucât a fost indusă în eroare, cu privire la data și ora ședinței de judecată. Prin urmare, recurenta, Rusnac Oxana, a indicat că, instanța de apel a încălcat în mod flagrant dreptul acesteia la apărare, totodată fiindu-i îngădit accesul liber la justiție. Recurenta, Rusnac Oxana, a mai indicat că, instanța de apel a încălcat principiu nemijlocirii și oralității în dezbaterile judiciare, principiul contradictorialității și egalității părților, în drepturile procedurale în sensul art. 26 Cod de Procedură Civilă al RM.

Recurenta a menționat că, instanța de apel nu a elucidat circumstanțele cauzei, aplicând eronat normele de drept material.

Recurenta Rusnac Oxana, a indicat că intimata Bivol Emilia a declarat în cadrul ședinței de judecată la Curtea de Apel Bălți, că Rusnac Oxana a împrumutat suma de 40 000 lei, conform recipisei din 01 ianuarie 2015, însă că de suma menționată, a procurat flori de la Bivol Emilia și nu le-a achitat.

Prin urmare, recurenta, Rusnac Oxana, a invocat că instanța urma să aprecieze corect raporturile juridice stabilite dintre părți, și anume, dacă sunt raporturi juridice, izvorâte din contractul de împrumut sau din contractul de vânzare-cumpărare.

Recurenta, Rusnac Oxana, a indicat că toate tranzacțiile anterioare de vânzare-cumpărare a florilor, încheiate între Bivol Emilia (SRL "Emilicom") și Rusnac Oxana (Î.I. "Rusnac Oxana"), au avut loc, cu achitarea banilor în numerar și emiterea facturilor de către intimată. Astfel, potrivit facturilor fiscale, se atestă că ea procura de la intimata Bivol Emilia flori, de la suma de 1000 lei până la suma de 6000 lei. Mai mult, recurenta, Rusnac Oxana, a menționat că nu putea să procure de la intimata Bivol Emilia, flori în sumă de 40 000 lei, din motiv că, nu avea piață de desfacere, pentru o cantitate de marfă atât de mare.

Recurenta, Rusnac Oxana, a indicat că textul recipisei din 01 ianuarie 2015, a fost scris de intimata Bivol Emilia, din care motiv, ar fi dorit să solicite o expertiză repetată, a acestei recipise, în cadrul instanței de apel, dar nu a avut posibilitate, întrucât examinarea cauzei a avut loc în lipsa ei.

De asemenea, recurenta consideră că întrucât în textul recipisei lipsește semnătura ei, nu poate fi probat consimțământul acesteia, la încheierea contractului de împrumut.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate Curții de Apel Bălți din 07 noiembrie 2017, a fost expediată participanților la proces la 29 decembrie 2017, fiind recepționată de apelanta Rusnac Oxana, la data de 05 ianuarie 2018, fapt confirmat prin semnătura aplicată pe recipisă (f.d. 150).

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de către Rusnac Oxana, prin intermediul avocatului Sîrbu Ion, la data de 27 februarie 2018, cu respectarea termenului indicat la art. 434 Cod de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursului declarat de Rusnac Oxana, prin intermediul avocatului Sîrbu Ion, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs, cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs depusă de Rusnac Oxana, prin intermediul avocatului Sîrbu Ion, nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsidiar se menționează că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv, numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de Procedură Civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO, în jurisprudența sa, a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare, depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective. Trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile, care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 Cod de procedură civilă și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Rusnac Oxana, prin intermediul avocatului Sîrbu Ion, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de Procedură Civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

A considera inadmisibil recursul declarat de Rusnac Oxana, prin intermediul avocatului Sîrbu Ion, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 07 noiembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bivol Emilia împotriva lui Rusnac Oxana, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan